

Antidepressant Drugs

ยาแก้ซึมเศร้า

ยาแก้ซึมเศร้าคืออะไร?

ยาแก้ซึมเศร้าเป็นยาที่ออกแบบมาเพื่อบรรเทาอาการของโรคซึมเศร้าและภาวะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ยาทำงานโดยการปรับระดับของสารเคมีบางชนิดในสมองที่เรียกว่า 'สารสื่อประสาท' ซึ่งมีผลต่ออารมณ์และความรู้สึก สารเคมีที่เป็นเป้าหมายจะแตกต่างกันไปตามประเภทของยาแก้ซึมเศร้า

ยาแก้ซึมเศร้าแบ่งออกเป็นหลายประเภท ได้แก่:

- ยากลุ่มยับยั้งการดูดกลับของเซโรโทนินแบบจำเพาะ (SSRIs)
- ยากลุ่มยับยั้งการดูดกลับของเซโรโทนินและนอร์อิพิเนฟริน (SNRIs)
- ยาต้านอาการซึมเศร้าแบบไม่ธรรมดา
- ยาแก้ซึมเศร่ากลุ่มไตรไซคลิกและเตตราไซคลิก (TCAs & TeCAs)
- ยาปรับระดับเซโรโทนิน
- ยากลุ่มต้านเอนไซม์โมโนเอมีนออกซิเดส (MAOIs)
- ลิเทียม

ยาแต่ละประเภทมีวิธีการออกฤทธิ์แตกต่างกันเล็กน้อยในการช่วยบรรเทาอาการของโรคซึมเศร้า

แม้ว่าจุดประสงค์หลักของยาแก้ซึมเศร้าคือการรักษาโรคซึมเศร้า แต่ยากลุ่มนี้ยังสามารถใช้ได้ผลในการรักษาภาวะอื่น ๆ อีกหลากหลาย เช่น โรควิตกกังวล โรคย้ำคิดย้ำทำ (OCD) และอาการปวดเรื้อรังบางประเภท

ผลข้างเคียงที่พบบ่อยของยาแก้ซึมเศร้าคืออะไร?

ผลข้างเคียงที่พบบ่อยอาจแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับประเภทของยาแก้ซึมเศร้า หากคุณพบว่ามียาผลข้างเคียงที่ไม่พึงประสงค์ ควรปรึกษาแพทย์หรือผู้ให้บริการด้านสุขภาพ แพทย์อาจพิจารณาปรับขนาดยาหรือเปลี่ยนเป็นยาตัวอื่นที่เหมาะสมกว่า

การจำแนกประเภท	ผลข้างเคียงที่พบบ่อย
ยากดยับยั้งการดูดกลับของเซโรโทนินแบบจำเพาะ (SSRIs) ซีทาโลแพรม, เอสซีทาโลแพรม, ฟลูออกซิทีน, ฟลูออกซามีน, พารอกเซทีน, เซอร์ตราลีน	➢ รู้สึกกระวนกระวาย ตัวสั่น หรือวิตกกังวล (มักหายไปภายในไม่กี่วันหลังเริ่มใช้ยา) ➢ คลื่นไส้และอาเจียน ➢ อาหารไม่ย่อยและปวดท้อง ➢ ท้องผูกหรือท้องเสีย ➢ เบื่ออาหาร
ยากดยับยั้งการดูดกลับของเซโรโทนินและนอร์อิพิเนฟริน (SNRIs) เดสเวนลาฟาซีน, ดูลอกซิทีน, เวนลาฟาซีน, มิลนาซิแพรอน	➢ นอนไม่หลับหรือง่วงนอน ➢ ความต้องการทางเพศลดลงและมีปัญหาทางเพศ
ยาต้านอาการซึมเศร้าแบบไม่ธรรมดา อะโกเมลาทีน, มิร์ทาซาไพน์, บูโพรพิออน	➢ Agomelatine: ปวดศีรษะ คลื่นไส้ ท้องเสีย ท้องผูก เวียนศีรษะ วิตกกังวล ค่าการทำงานของตับผิดปกติ ➢ Mirtazapine: น้ำหนักเพิ่ม ความอยากอาหารเพิ่ม ง่วงนอน ปวดศีรษะ ปากแห้ง คลื่นไส้ อาเจียน ➢ Bupropion: ปวดศีรษะ คลื่นไส้ นอนไม่หลับ เวียนศีรษะ ท้องผูก ปวดท้อง มือสั่น
ยาแก้ซึมเศร้ากลุ่มไตรไซคลิกและเตตราไซคลิก (TCAs & TeCAs) อะมิทริปไทลีน, โคลมิพรามิน, โดโธปีน, ดอกเซพีน, อิมิพรามิน, เมียนเซอริน, นอร์ทริปไทลีน, ทริมิพรามิน	➢ ปากแห้ง ➢ สายตาพร่ามัวเล็กน้อย ➢ ท้องผูก ➢ บัสสาวะลำบาก ➢ ง่วงนอน ➢ น้ำหนักเพิ่ม ➢ เหงื่อออกมากผิดปกติ ➢ ปัญหาการเต้นของหัวใจ

ยาปรับระดับเซโรโทนิน ทราโซโดน, วอร์ติโอเซทีน	➤ Trazodone: ง่วงนอน ปวดศีรษะ คลื่นไส้ ท้องผูก ปากแห้ง ➤ Vortioxetine: เวียนศีรษะ คลื่นไส้ ท้องเสีย ท้องผูก ลมในกระเพาะ ปากแห้ง ผื่นผดผื่นคัน
ยากลุ่มต้านเอนไซม์โมโนเอมีนออกซิเดส (MAOIs) เซลิจีลีน, ไอโซคาร์บอซาลิด, โมโคลเบไมค์, ฟิเนลซีน	➤ เวียนศีรษะ ➤ ปวดศีรษะ ➤ ง่วงนอนหรือนอนไม่หลับ ➤ น้ำหนักเพิ่ม ➤ ความต้องการทางเพศลดลงและมีปัญหาทางเพศ
ลิเทียม	➤ รสขมในปาก ➤ ปากแห้ง ➤ มือสั่น ➤ ปัสสาวะบ่อย ➤ น้ำหนักเพิ่ม

ควรระวังอะไรเมื่อใช้ยาแก้อึมเศร้า?

- **ความคิดหรือพฤติกรรมฆ่าตัวตาย:** ยาแก้อึมเศร้าอาจเพิ่มความเสี่ยงต่อความคิดหรือพฤติกรรมฆ่าตัวตาย โดยเฉพาะในเด็กและวัยรุ่น
- **ประสิทธิภาพ:** ยาแก้อึมเศร้าอาจใช้เวลาหลายสัปดาห์กว่าจะเริ่มออกฤทธิ์ โดยทั่วไปใช้เวลาประมาณ 4-8 สัปดาห์ในการบรรเทาอาการ
- **แอลกอฮอล์:** ควรหลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากอาจเพิ่มผลข้างเคียงของยาแก้อึมเศร้า

ต้องใช้ยาแก้อึมเศร้าระยะเวลานานแค่ไหน?

ระยะเวลาที่คุณต้องใช้ยาแก้อึมเศร้าจะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล บางคนอาจใช้ยาในระยะสั้น

ในขณะที่บางคนอาจต้องใช้ยาในระยะยาว แพทย์ผู้ดูแลจะเป็นผู้พิจารณาและร่วมวางแผนการรักษาที่เหมาะสมกับคุณมากที่สุด

สามารถหยุดใช้ยาแก้อักเสบได้หรือไม่ และควรหยุดอย่างไร?

หากคุณกำลังพิจารณาที่จะหยุดยา ควรปรึกษาแพทย์ก่อนเป็นสิ่งสำคัญ

การหยุดยาอย่างกะทันหันอาจทำให้เกิดอาการคลื่นไส้อาเจียน และอาการซึมเศร้าอาจกลับมาอีกครั้ง

วิธีที่ปลอดภัยกว่าคือการลดขนาดยาอย่างค่อยเป็นค่อยไปภายใต้การดูแลของแพทย์

ผู้ดูแลควรทำอะไร หากผู้ป่วยปฏิเสธที่จะรับยาต้านซึมเศร้าของตน?

หากผู้ป่วยปฏิเสธที่จะรับประทานยา สิ่งสำคัญสำหรับผู้ดูแลคือการเข้าหาสถานการณ์ด้วยความอดทนและความเข้าใจ

การสื่อสารอย่างเปิดเผยเป็นสิ่งสำคัญ พูดคุยถึงความสำคัญของยา ประโยชน์ที่ยาให้

และความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นหากไม่รับประทานยา หากผู้ป่วยยังคงปฏิเสธ

อาจเป็นประโยชน์ที่จะให้แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิตเข้ามามีส่วนร่วมในการสนทนา

พวกเขาสามารถให้ข้อมูลเพิ่มเติมและสร้างความมั่นใจ หรือแนะนำการรักษาทางเลือกหากจำเป็น

สิ่งสำคัญคือต้องเคารพในอิสระและความรู้สึกของผู้ป่วย ในขณะที่ยังคงต้องดูแลสุขภาพและความปลอดภัยของพวกเขา

ควรปฏิบัติ
1.ปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์อย่างเคร่งครัด
2.ตรวจสอบชื่อยา ขนาดยา และความถี่ในการใช้ยาอย่างรอบคอบก่อนรับประทาน
3.อ่านฉลากยาหรือคำแนะนำในใบสั่งยาอย่างละเอียด
4.ใส่ใจเรื่องขนาดยา ข้อบ่งใช้ ข้อห้ามใช้ และผลข้างเคียง
5.ทำความเข้าใจวิธีการใช้ยาที่ถูกต้อง
6.เก็บรักษายาให้เหมาะสม
7.ใช้ยาจนครบตามที่แพทย์กำหนด เว้นแต่แพทย์จะสั่งให้หยุด
8.หากมีข้อสงสัย ให้ปรึกษาครอบครัวหรือนุคลากรทางการแพทย์

<u>ไม่ควรปฏิบัติ</u>
1.ปรับขนาดยาเองโดยไม่ปรึกษาแพทย์
2.หยุดใช้ยาโดยไม่ปรึกษาแพทย์
3.ดื่มแอลกอฮอล์ร่วมกับยา
4.ถ่ายยาลงในภาชนะอื่นที่ไม่ใช่บรรจุภัณฑ์เดิม
5.ใช้ยาอื่นเพิ่มเติมโดยไม่ได้รับคำแนะนำจากแพทย์
6.ปกปิดหรือโกหกแพทย์เกี่ยวกับการใช้ยาของตนเอง

เอกสารฉบับนี้เป็นการแปลจากภาษาอังกฤษที่เป็นต้นฉบับ ในกรณีที่มีความคลาดเคลื่อน หรือไม่สอดคล้องกันให้ยึดถือฉบับภาษาอังกฤษเป็นหลัก